

KÖNYVHÉT – Édes hazám: kortárs közéleti versantológia a Magvetőtől

[Hír](#)

2012.06.07 - tiszatáj

Hatvannégy magyar költő több mint 170 politikai, közéleti versét gyűjti egybe az elmúlt húsz év terméséből az Édes hazám című kortárs közéleti versantológia; a Magvető Kiadó által a 83. Ünnepi Könyvhétre megjelentetett kötetet Rockenbauer Zoltán és Bozóki András egykori kulturális miniszterek mutatták be csütörtökön Budapesten.

Valóban reneszánszát éli-e napjainkban a közéleti költészet Magyarországon? – tették fel a kérdést a csütörtöki kötetbemutatón az antológia szerkesztői. Bárány Tibor és Turi Tímea emlékeztetettek arra, hogy Erős Virág három héttel ezelőtt a Facebookon tette közzé egyik közéleti versét, amelyet néhány nap alatt több ezren osztottak meg, ami azt mutatja, a válasz: igen.

Ennek oka az lehet, hogy a politikai közbeszéd alkalmatlanná vált a közös ügyek megbeszélésére. Képtelenek vagyunk megérteni, mit mond a másik, rögtön buta szlogeneken keresztül látjuk a másik embert – szólta a mai magyar társadalomról Bárány Tibor, hozzátéve: egy jó vers ugyanakkor alkalmas lehet arra, hogy az olvasó kilépjen ebből a gondolkodásmódból.

Bozóki András felidézte, hogy a rendszerváltás után sokan azt gondolták, nem kell már a politikáról verset írni, a költészet kivonulhat a közéletből, hiszen a parlamentáris demokráciának megvannak azok a színterei, ahol kibeszélhetők a politikai vonatkozású ügyek.

“Úgy érzem, a 2006 utáni időszakban gyorsultak fel az események; talán ekkortól egyre több az olyan vers, amely a politikai harcokról, a lecsúszásról, a szegénységről szól” – vélekedett politológus. Mint megjegyezte, Kemény István Búcsúlevél című, 2011-es verse és az arra íródott válaszversek még inkább ráirányították a figyelmet a műfajra.

Rockenbauer Zoltán ezzel szemben figyelmeztetett arra is, hogy – noha számszerűen valószínűleg tényleg több közéleti vers születik – ezek a művek még nem lépték át az értelmiségi diskurzus határait, és nem keltettek széles társadalmi visszhangot.

A művészettörténész kiemelte: a kötetből a legtöbb vers Illyés Gyula Egy mondat a zsarnokságról című költeményére reflektál, talán azért, mert a rendszerváltás előtt ez a mű csak szamizdatban terjedhetett, így igazán emblemátikus verssé vált.

Az elmúlt húsz évben nagyon kevés versnek volt közéleti hatása, és ezek egy kivétellel – Nagy Gáspár Nagy Imre-verse – mind botrányokhoz kötődnek – hangoztatta Rockenbauer Zoltán. Véleménye szerint megírása után jó néhány évvel később vált botrányverssé Spiró György Jönnék című műve; de a katolikus közösség érzékenyen reagált Petri György Apokrifjára, illetve **Eörsi István** [Látogatás](#) című, II. János Pál pápa 1991-es magyarországi útja előtt írt versére is.

Rockenbauer Zoltán kiemelte: az antológia verseinek többségét erős pesszimizmus lengi át, még azokat is, amelyek formailag rendkívül játékosak. “Ezt persze mondhatjuk magyar

tradícióknak, hiszen általában akkor születtek a nagy versek, mikor levertek egy forradalmat, vagy valami nagy probléma volt az országban” – fűzte hozzá.

Bozóki András szerint a kötetből kirajzolódik, hogy az utóbbi években a lecsúszás, a hajléktalanság, az egzisztenciális gondok hogyan súlyosbodtak, de a versek többnyire nem kötődnek aktuálpolitikai eseményekhez. Hozzátette: szembetűnő, hogy a kötet szerzői mennyit merítenek az irodalmi hagyományból, többek között Berzsenyi, Ady vagy József Attila életművéből.

Bárány Tibor arról is szólt, hogy a Magvető által megjelentetett versantológiához szándékosan csak címmutatót készítettek, a névmutató ugyanis arra csábíthatná az olvasót, hogy politikai alapon kezdje el számolgatni, kitől hány mű kapott helyet a kötetben.

A válogatásban természetesen nem játszottak szerepet politikai szempontok – hangsúlyozta. Az olvasó így egyaránt találkozhat például Bella István, Csoóri Sándor, Eörsi István, Erdős Virág, Faludy György, Határ Győző, Háy János, Kántor Péter, Kemény István, Lackfi János, Nagy Gáspár, Nádasdy Ádám, Orbán Ottó, Szilágyi Ákos, Szócs Géza, Térey János vagy Tóth Krisztina verseivel.

MTI 2012. június 7., csütörtök 19:44